Ma: Eckhardt a kormányzónál.

Ára 10 fillér.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MATYAS KIRÁLY-TÉR 10. TELEFON 164 | Főmunkatársak: *Dr. Mojzes János, dr. Sauerborn Károly* v. orsz. gyűl. képv. | Felelős szerkesztő: SZAULICH ANTAL | Felelős kiadó: LELBACH OSZKÁR | Előfizetési ár negyedévre 7.— pengő. . . 1 hóra 2·40 pengő.

XXXV. évfolyam. **Baja, 1935. julius 3 szerda** **150. szám**

Hercegszántón éhezik egy orvos...

— Politikai tanulságok egy politikai bűnpör anyagából —

Baja, junius 28

A belügyminiszternek a parlamentben elhangzott beszéde, amit Klein Antal bonyhádi interpellációjára adott, országos hírnévre emelt egy ismeretlen nevű vidéki orvost, még pedig amint a belügyminiszter megnevezte: dr. Bittner József hercegszántói magánorvost. Nem tudjuk, hogy egy lateiner egzisztencia jelenére és jövőjére jótékony hatással van-e az ilyen kétes értékű beállításban való szerepeltetés, ugy hisszük azonban, hogy az maga is, ami miatt bekövetkezett, ugyanennyit ér. A belügyminiszter azt állította, hogy a hercegszántói magánorvost elbocsájtották uradalmi alkalmazásából, Hercegszántón boykottálták, a páciensek nem keresik fel s igy valósággal éhezik. Mindez pedig azért következett volna be, mert a kormánypárttal tartott és a kormánypárti jelölire szavazott.

A belügyminiszter két nappal előbb mondotta ezt, mintsem a tárgyalást ez ügyben megtartották, az ország közvélemény forumán, ahová mindenki fel szokott figyelni. Az igazságügy is. Csak legfeljebb nem hagyja magát befolyásoltatni ilyen kormánypárti megnyilatkozásoktól, ami ebben az esetben, ahogyan elhangzott, praejudicium volt. Mert evvel a beállitással ellentétben mi történt azon a bizonyos főtárgyaláson? A főhercegi uradalom megvádolt karapancsai főerdőmérnökét nemcsak felmentette a törvényszék az ellene emelt vád és következményei alól, hanem éppen dr, Bittner József esetére vonatkozóan a kir. ügyész még el is ejtette a vádat, miután a tanuvallomások igazolták, hogy az uradalom nem bocsájtotta el fakultativ alkalmazásából, mivel a választások óta is az uradalom beteg gazdasági alkalmazottait orvosi gyógykezeltetés végett odaküldötte dr. Bittner Józsefhez, aki történetesen a NEP hercegszántói detazsmánjának az elnöke.

A főhercegi uradalom ugy ezen vád tekintetében, mint a vád másik részében korrektül járt el. Az uradalom nem politizál s nem ismer pártszempontokat. Az egzisztencia, a kenyér kérdését nem vitte bele a politikába, a politizálásba, a politika csinytevéseibe, hanem előkelő páholyból, az érdektelenség hűvös magaslatáról nézte a politika hullámverését s pártállás megvizsgálása nélkül mindenkinek egyformán adott és biztositott kenyeret, aki jelentkezett feles megmüvelésü földért vagy fa-részkitermelésért. Az uradalom nem nézte meg a politikai priuszt s nem törődött avval, hogy ez ellenzéki, az meg kormánypárti. (Hercegszántón ez a pártállás nem is domborodott ki, mert dr. Mojzes Jánost nemcsak azért szereti a nép (nem a NEP) s nemcsak azért állt mögéje, mert ellenzéki, hanem elsősorban azért, mert a község szülötte, mindenki szereti, mindenki ismeri, mindenkinek szivességeket tett és tesz, mindenkinek barátja s a nép nem hálátlan ahhoz, aki őt szereti, aki szivet mutat a népnek. Dr. Mojzes Jánosnak helyzeti előnye volt és van s őt akkor is követnék a kerületben, ha történetesen más politikai pártállásu volna is.)

Ezek után térjünk vissza dr. Bittner József esetéhez, aki a főtárgyalás szünetében egy ujságiró érdeklődésére kijelentette, hogy igenis ő az az orvos, akit boykottáltak és aki emiatt éhezik s politikai mártirrá kárhozult. Az, hogy valaki melyik orvossal gyógykezelteti magát, bizalom kérdése. Az uradalomban sincs mindennap beteg, munka idején pedig érthetően megcsappan a megbetegedések száma, mert mindenki dolgozni akar, még a beteg is. A tavaszi mezőgazdasági s nyári aratási munkából mindenki ki akarja venni s nem akar Bélistára kerülni munkaképtelenség miatt.

Lehet, hogy megfogyatkozott dr. Bittner pácienseinek a száma, de ez semmi szin alatt sincs a politikai magatartásával összefüggésben. Ha azonban azt hiszi, hogy avval mégis összefügg, akkor neki előbb meg kellett volna gondolnia, hogy az orvosi szolgálat nem egy párté, hanem az egész községé s nem kellett volna beavatkoznia a választásokba, nem kellett volna exponálnia magát a NEP elnöki stallumában, hanem mindenkire egyformán kellett volna építenie egzisztenciáját és kenyerét. Főleg egy olyan faluban nem kell pártpolitikai tevékenységet kifejtenie, ahol történetesen a falu népszerű szülöttje az egyik képviselőjelölt. Az orvos maradjon távol a politikától, a pártoktól és legyen az ő tumánya mindenkié. Az orvos ne hagyja magát kisajátitani egy politikai párt által sem.

Megjegyezzük, hogy ezek mind a mi elgondolásaink, a mi elképzeléseink, amiket egy adott esethez fűzünk s azo hoz az esemé nyeknek előzőleg semmi közük sem volt. Ezek mind utólagos rekriminációk.

Mi a magunk részéről nem hisszük, hogy a politika közre játszanék a hercegszántói magánorvos éhezésében, de ha már politikai kalasztert állitanak fel s azt hiszik, hogy politikai tekintetek is közbeszólnak a bizalmi kérdésen alapuló orvos megválasztásba és tudományának igénybe vételénél, akkor a legegyszerűbb és legkézenfekvőbb feltevés az, hogy, miután kormánypártiak is vannak Hercegszántón, ugy legyenek elsősorban ők betegek dr. Bittner József kenyere kedvéért és kezeltessék ők magukat dr. Bittnerrel. Ha azonban egy orvosnak nem megy jól a rendelője, akkor ne kenjék azt mindjárt a politikára, amelynek semmi köze az esethez és semmi sem áll oly távol tőle, mint a politika.

A törvényszék felmentő itéletet hozott az ártatlanul meghurcolt karapancsai uradalmi főerdőmérnök politikai pörében, de egyuttal az itélet indokolásában két érdekes megállapitást tett a két feljelentőre nézve. A törvényszék szerint a két feljelentő: dr. Jelich Mihály ügyvéd és dr. Bittner József sulyos ellentmondással volt egymással. Itt persze azon is lehet morfondirozni, hogy a népre utalt két lateiner egzisztencia arra való-e; hogy politikai megtorlásoknál a néppel vagy legalább is a peres vonatkozásból odium háramoljék-e reájuk és egzisztenciájukra?

Ilyen politikai trambulinra nincs szüksége annak, aki a népből akar megélni. Annak a lateinernek, aki a néppel érintkezik, nincs szüksége arra, hogy a kormánypártot megillető reverencia védelme alá helyezkedjék. De viszont nem kap a tárgyaláson olyan kemény leckét, hogy a vallomása határozatlan és ingadozó, amelyre maraszta ható itéletet épiteni nem lehet. Erre azután igazán nem volt és lehetett szüksége a hercegszántói magánorvosnak.

Van azonban ennek az ügynek még egy harmadik kinos része: a harmadik lateiner egyén szerepe. Ez pedig vitéz Epres Lipót tanitó, népmüvelési titkárnak a szereplése, aki akkor, amikor a kir. ügyész elejtette a vádat a dr. Bittner József terhére állitólag elkövetett politikai vétség ügyében, felajánlkozott, hogy átveszi a pótmagánvádat, holott erre a gyámkodásra nem volt szükség, mert hiszen jelen volt a vélt sértett, illetve a valóságos feljelentő, akit minden valószinüség szerint bevugrattak ebbe a kinos szerepbe, mert ha jól meggondolta volna, nem tette volna meg ezt a lépést, ami visszafelé sült el. Mindenesetre érdemes azon is elgondolkozni, hogy a népmüvelési titkári állás arra való-e, hogy egy politikai párt irányzatának szolgálatába szegődjék a népmüvelési titkár, mint valami élharcos párttitkár, hogy beleelegyedjék a politikába és szembehelyezkedjék a néppel, a választókkal, a politizáló polgársággal és veszélyeztesse a népmüvelési feladatokat egy ilyen kiélezett politikai helyzetben, valamint állásának tekintélyét és sulyát, vagy pedig talán mégis pártállásra való tekintet nélkül egyformán minden polgár részére kreálták, aminthogy a népmüvelési titkár és helyettes tanfelügyelő urat is nemcsak a kormánypárti adófizetők adójából fizetik, hanem az ellenzékéből is. Igy tehát szerintünk veszélyes játék az ezen állásban levőknek politizálniok és a jegyzőkönyv agyusztálással, valamint a karhatalmi befolyásolás által képviselőnek megtett gróf állandó kiséretét képezni.

Végül nem szabad figyelmen kivül hagyni azt sem, hogy a főtárgyaláson a feljelentésbeli vádaskodásnak éppen az ellenkezője derült ki, vagyis az, hogy az ellenzék érdekében nem történt semmi s ami történt, az nem az ellenzék érdekében és javára történt. (z. n.)

A belügyminisztérium repülőbizottsága

megvizsgálja Bács Bodrog vármegye, a 3 főszolgabirói hivatal és a megyei árvaszék ügykezelését

Évek óta kisértett az a gondolat, hogy a belügyminiszterium razziaszerű vizsgálatokat fog tartani a vármegyei törvényhatóságokon. Ami késett, az nem mulott. A repülő bizottság csakugyan megjelent a mult héten. A tagjai dr. Elek Tibor miniszteri osztálytanácsos, dr. Monostori Albin miniszteri titkár és Belhanya Frigyes főszámtanácsos, valamennyien a belügyminisztériumból. Hozzájuk fog csatlakozni pár nap mulva egy Bajára érkező megszállott területen működött árvaszéki elnök, aki a belügyminisztériumba van berendelve központi szolgálatitételre. Az illető főleg a megyei árvaszéket fogja felülvizsgálni ügykezelés szempontjából, azonkivül a gyámpénztárakat.

A bizottság legelőször a bajai járási főszolgabiróságon tartott négy napon át vizsgálatot. Utána sor került az alispáni hivatalra, amelyet most vizsgál felül a bizottság. A miniszteri repülőbizottság a kis tanácsteremben végzi a